

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Chirchiq davlat pedagogika
universiteti rektori
GA Muxamedov

“GLOBALLASHUV ASOSLARI ”

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60112100-Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi

Chirchiq – 2023

Fan/modul kodi Ga204		O'quv yili 2024-2025	Semestr 4	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Globallashuv asoslari	120		60	180
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad – globallashuv tushunchasining mazmun va mohiyatini anglash orqali uning asosiy tendentsiyalarini bilishdan iborat. Fanning asosiy vazifasi – globallashuv fenomenining nazariy asoslarini; jamiyat axborotlashuvining globallashuv bilan o'zaro aloqadorligi; jinoyat globallashuvining usul va vositalari madaniyat va axloq globallashuvining milliy mentalitetga ta'siri; sport globallashuvining o'ziga xos xususiyatlarini o'rganishdan iborat. Globallashuv fanini chuqur va keng qamrovli o'rganish falsafiy tafakkurning shakllanishiga milliy g'oya targ'ibotidagi bilimlar mazmunining yo'nalganligi ijobiy ta'sir ko'rsatadi. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. “Globallashuv asoslari” fanining predmeti, obyekti, maqsad va vazifalari. Jahon miqyosida ro'y berayotgan globallashuv jarayonlari va uning o'rganishning ilmiy-nazariy zarurati.”Globallashuv asoslari” fanining tadqiqot doirasi, uning maqsad-mohiyati u hal etishi lozim bo'lgan dolzarb muammolar. Dunyoning hozirgi mafkuraviy manzarasi. Globallashuvning nazariy asoslari. Globallashuv universallashuv jarayoni sifatida. 2-mavzu: Globallashuvning ijobiy va salbiy jihatlar. Ilm-fan texnika taraqqiyoti masalalari.Dunyo miqyosida ro'y berayotgan globallashuvning ijobiy va salbiy jihatlar. Insoniyat hayotida jamiyat hayotining turli sohalarida hamkorlikning kuchayishi va uning turli jihatlar. Insoniyatga tahdidlar va ularni hal etishdagi hamkorlikning roli. 3-mavzu: Siyosiy jarayonlarning globallashuvi Siyosiy jarayonlarda integratsiya. O'zbekiston va jahon. O'zbekiston va BMT. Milliy ma'naviy me'rosni asrashda YUNESKO va boshqa tashkilotlarni asrash. Globallashuv jarayonlari tizimida demokratiya. Demokratiya sharqona demokratiya tushunchalari. Demokratiya va ma'naviyat. Demokratik islohotlarni tushuntirishdagi vazifalar				

4-mavzu: Iqtisodiy jarayonlarning globallashuvi

Xalqaro mehnat taqsimoti. Insoniyat ehtiyojlarining o'sib borishi. Tabiiy qazilmalarni qazib olish, qayta ishlash, takror ishlab chiqarishda hamkorlik. Transmilliy korporatsiyalar. Iqtisodiy jarayonlarning globallashuvi sharoitida O'zbekiston manfaatlari.

5-mavzu: Madaniyat sohasidagi globallashuvning mohiyati.

Madaniyat sohasidagi globallashuv jarayonlarining mazmun-mohiyati. Madaniy muammolari va milliy –ma'naviy merosni saqlash zarurati. Madaniy globallashuvga axborot texnologiyalarning ta'siri. Globallashuv sharoitida ta'lim sohasidagi " Ommaviy madaniyat" sohasidagi mafkuravif tazyiqlar. Madaniy jarayonlarning globallashuvi sharoitida ta'lim tizimi oldidagi vazifalar.

6-mavzu: Globallashuv va axborot texnologiyalari

Axborot texnologiyalari globallashuvning o'ziga xos xususiyatlari. Internet axborot globallashuvning o'ziga xos vositasi. Jamiyat axborotlashuvining global tendensiyalari. Axborotlashgan jamiyatda global muammolarni hal qilish yo'llari. Elektron hukumat shakllanishining globallashuvi.

7-mavzu: Axloq va dinning globallashuvi

Dinning madaniyat fenomeni sifatida o'ziga xos xususiyatlari. Islom dinida globallashuvning talqini. So'fizmda global muammolarning ko'tarilishi. Dinlarning rivojiga globallashuvning ta'siri. Din globallashuvining ta'siri.

8-mavzu: Fan va ta'limning globallashuvi

Hozirgi davrda fanning global imkoniyatlari, globallashuv sharoitida fanning funksiyalari, ta'biy va ijtimoiy sharoitlarga moslashuvchanlik funksiyalari. Sotsiumning atrof-muhitga optik funksiyasi

9-mavzu: Sportning globallashuvi

Sportning global jarayonlarga o'ziga xos xususiyatlari. Sport millatlar va davlatlar o'rtasidagi o'zaro aloqalarni o'rnatish vositasi. Sportning globallashuviga olimpiya harakatining transmadaniy va transmilliy harakat sifatida xalqaro sport musobaqalari orqali o'z qarashi va mafkurasi. Sport globallashuvining salbiy va ijobiy xususiyatlari. Sportning ijtimoiy global miqyosidagi ahamiyati.

10-mavzu: Jinoyatning globallashuvi

Tashkillashgan jinoyatning global masshtablari. Texnik modernizatsiyalashgan jinoyat. Sputnik aloqa internet hozirgi zamon etnik munosabatlari. Giyohvand moddalarni tarqatish va uni iste'mol qilish vositalari

11-mavzu: Siyosiy institutlarning globallashuvi

Iqtisodiy ekologik, xavfsizlik masalarini hal qilishda siyosiy qarorlarni hal qilish, global tizimni yaratilishining ahamiyati. Dunyoviy hokimiyat tarmoqlararo

hokimiyat tizimining ahamiyati. Suverinitetlarning qabul qilinishining muhim ahamiyati.

12-mavzu: Globallashuv sharoitida millat va milliy o'zlikni anglash

Globallashuv jarayonlarida millat. Globallashuv sharoitida milliy o'zlikni anglash masalalari. Globallashuvning millat hayotida namoyon bo'lish shartlari

13-mavzu. Globallashuv sharoitida ma'naviy taxdidlarni bartaraf qilish yo'llari

O'zbekistonning jahon miqyosida tutgan o'rni. Globallashuv sharoitida O'zbekistonning YUNESKO va boshqa tashkilotlar bilan o'zaro aloqasi. Ma'naviy tahdidning oldini olishda ommaviy axborot vositalarining o'rni.

14-mavzu. Milliy taraqqiyotning ma'naviy-axloqiy negizlari.

Milliy taraqqiyot tushunchasi. Milliy taraqqiyotning ma'naviy-axloqiy negizlarini Prezident asarlarida yoritilishi. Demokratik islohotlarni chuqurlashtirish borasidagi vazifalar.

15-mavzu. Mafkuraviy immunitet va g'oyaviy kurashchanlikni shakllantirish (prezident asarlari asosida).

Tahdidlarga nisbatan mafkuraviy immunitet hosil qilish yo'lari. Yoshlarda g'oyaviy kurashchanlikni shakllantirish. Global inqirozlar davrida yuksak ma'naviyatning dolzarbligi. «Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch» asarida ma'naviy tahdidlarga nisbatan kurash yo'lari va vositalari.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Globallashuv asoslari" fanining predmeti, obyekti, maqsad va vazifalari
2. Globallashuv tushunchasi, mohiyati, jamiyat hayotida namoyon bo'lish xususiyatlari
3. Globallashuvning milliy rivojlanishga o'tkazayotgan ta'siri va uning oqibatlari.
4. Globallashuvning ijobiy va salbiy jihatlar.
5. Siyosiy jarayonlarning globallashuvi.
6. Iqtisodiy jarayonlarning globallashuvi va milliy manfaatlar
7. Madaniyat sohasidagi globallashuvning mohiyati.
8. Globallashuv va axborot texnologiyalari
9. Dinlar o'zaro ta'sirining globallashuvi.
10. Fan va ta'limning globallashuvi.
11. Sportning globallashuvi